

WENA NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:

Miesięcznik we

Lwowie 4 zł 50 gr.

Wydawcą do do-

mu i w całej

Polsce przesyła

się pocztową 4 zł

80 gr., zagranicą

nieodpłatnie 6

50 gr.

Dla urzędników

państw. i nau-

czycieli miesię-

cznie 3 zł. 50 gr.

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

Redakcja

i Administracja

ul. Daszowski 11

Telefon redakcji

19,

w nocy 29-19.

Tel. adm. 32-19.

Adres dla tele-

gramów: Kurjer

Lwowski, Lwów.

Rękopisów nie

zwraca się.

Redaktor naczelny

przyjmuje: od

1-2 w południe.

P. K. O. Nr.

153.215.

WINA stołowe i kuracyjne poleca F-a „ZAKOPANE“ Moor & Stachowicz, Lwów, Akademicka 24 — Sapięhy 25

Źródło, które da Państwu 300 milionów rocznie.

(Od naszego koresp. warszawsk.)

Warszawa, 16 lipca.

W poszukiwaniu źródeł, któreby zapewniły Państwu równowagę budżetu, a zarazem stanowiły pewną ulgę dla podatników, zwrócił rząd uwagę na niewyzyskane bogactwo: na monopol spirytusowy.

Wiadomo powszechnie z dyskusji sejmowej na ten temat, że jest to bogactwo, które wskutek wadliwej organizacji nie jest realizowane.

Jak to się mogło stać, że dotychczas nie zajęto się poważnie tą doniosłą sprawą? Zagadkę tę rozwiąże niewątpliwie komisja ministra Klarnera, która — choć w składzie swym dość jednostronna — natrafiła już podobno na szereg niezbyt wonnych kwiatków działalności monopolu.

Komisja bada więc dotychczasową działalność monopolu. Nim prace tę zakończy, nie można jeszcze wystruszać przedwczesnych wniosków co do rozmiaru zaniedbań w tej doniosłej gałęzi gospodarki państwowej, ale można i należy zanotować kilka dziwnych zaiste faktów.

A więc: Dyrektor monopolu spirytusowego, p. Podkomorski, zachorował nagle i musi wyjechać na urlop w okresie, gdy komisja rządowa przystąpiła do badania monopolu. — Również w tym czasie wystąpił się o urlop naczelnik wydziału gospodarczego w monopolu, p. Szczepański. Tak więc komisja, mająca teraz przeprowadzić kontrolę monopolu, nie będzie mogła uzyskać autorytatywnych wyjaśnień od odpowiedzialnych urzędników monopolu.

Czy ten „zbieg okoliczności“ nie jest zdumiewający?

A słysząc już o całym szeregu niezwykle ciekawych odkryć, dokonanych przez komisję rządową, dotyczących zakupu gorzelnicy oraz materiałów technicznych — co było podobno doykonywane w sposób, nie krzywdzący sprzedających, ale za to krzywdzący w wysokim stopniu — kupującego, czyli Skarbu Państwa. Dalsze badania niewątpliwie ujawnią niejedną szczegół pikantny, którego można już teraz domyślać się...

Komisja ma za zadanie ustalić, jak postawić organizację monopolu, aby przynosił on Państwu zysk pierwotnie prelimitowany, t. j. 500 milionów złotych. W preliminarzu na rok bieżący dochód z monopolu spirytusowego przewidywany jest w wysokości 200 milionów. Słusznie więc powstaje pytanie: gdzie podzlewała się pozostałe miliony? Przedewszystkiem — aby je dać Państwu i w ten sposób osiągnąć przewyżkę docho-

Kapitulacja „baronów węglowych“.

Pod naciskiem rządu nastąpiła zniżka cen węgla.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 lipca.

Kategoryczny postulat Rządu w sprawie obniżenia cen węgla uwzględniony został przez organizację przemysłowców węglowych. Zniżka ta wyniesie około 10% dla kolei i instytucji publicznych. Dla innych odbiorców zostanie podwyżka majowa, która wyniosła 17½% zmniejszoną do 7½%.

Należy podkreślić, że na zmianę stanowiska przemysłowców górno-

śląskich w kierunku intencji Rządu zmierzającej do ogólnego obniżenia kosztów utrzymania wpłynęły większe przedsiębiorstwa kopalniane, które pierwsze zgodziły się na redukcję cen węgla.

Zniżka ceny węgla powinna doprowadzić do obniżenia kosztów produkcji fabrycznej, a co za tem idzie do obniżenia cen artykułów pierwszej potrzeby.

—XO OX—

Reorganizacja województw.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 17 lipca.

W sierpniu nastąpić ma dalsza reorganizacja ministerstwa spraw wewnętrznych, która obejmie przede wszystkim województwa. Reorganizacja ta przystosowana zostanie do przeprowadzonych zmian w centrali ministerstwa.

PRZYJDZIE KOLEJ NA WOJEWÓDÓW I STAROSTÓW.

Warszawa, 17. 7. (AW.) Obiegająca prasę pogłoski o zmianach perso-

nalnych na stanowiskach administracyjnych, są obecnie o tyle nieaktualne, że w obecnej chwili odbywa się stopniowa reorganizacja centrali Ministerstwa spraw wewnętrznych, która potrwa do 1 sierpnia.

Po tym dopiero terminie wszelkie zmiany personalne staną się aktualne. Poczem nastąpi stopniowa reorganizacja urzędów wojewódzkich, a wreszcie starościńskich.

—XO OX—

Zniesienie cła wywozowego od pszenicy.

Z posiedzenia Kom. ekonom. Rady Ministrów.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 lipca.

Przy udziale p. premiera, odbyło się dziś pod przewodnictwem p. ministra skarbu, posiedzenie Komitetu ekonomicznego Rady Ministrów, na którym rozważano wniosek p. ministra przemysłu i handlu w sprawie kontyngentu przywozu ze Szwecji. Uchwalono również zwrócić cło

pobrane przy przywozie do Polski surowca i materiału potrzebnego do wyrobu lokomotyw. Ponadto uchwalono zniesienie cła wywozowego od pszenicy, w związku ze spodziewanym większym eksportem, jako wynikiem tegorocznych zbiorów.

dów nad wydatkami — potrzeba, aby monopol spirytusowy objął terytorjalnie większe połacie kraju, niż dotychczas.

Jak wiadomo, rozlewnictwo spirytusu w zarządzie monopolowym obejmuje obecnie następujące województwa: wileńskie, nowogrodzkie, poleskie, wołyńskie i stanisławowskie. W najbliższym czasie monopol obejmie województwa: lubelskie, lwowskie, krakowskie i śląskie. Rozszerzenie terytorjalnie monopolu spirytusowego będzie oparte już na nowej metodzie organizacyjnej i niewątpliwie przyczyni się to do znacznego powiększenia dochodów Skarbu Państwa.

Wszystko przemawia za tem, że intrygi zainteresowanych kół prze-

ciwko samej idei monopolu jako też przeciwko rozszerzeniu jego kompetencji na całe Państwo — doznają fiaska, na które zasługują rzetelnie. Nie pomogą ani ciężkie przewinienia departamentu akcyz i monopolu, którego działalność dotychczasowa była doskonałym środkiem propagandowym przeciwko samej idei monopolu państwowych, ani też szczególnie silne zabiegi, skierowane przeciwko wyzyskaniu przez Państwo tych znakomych źródeł bogactwa państwowego.

Nie ulega już wątpliwości, że rząd obroni istnienie monopolu spirytusowego a kierownictwo tego odda w ręce ludzi, którzy potrafią stanąć na wysokości zadania.

Wręb.

Wyjazd Prezydenta Rzplitej.

(Telefonem od naszego korespond.).
Warszawa, 11 lipca.

Dziś p. Prezydent Rzeczypospolitej wraz z Małżonką i najbliższą rodziną wyjechali do Szwajcarii. W niedzielę wraca p. Prezydent do Warszawy i będzie obecny na konkursach hipicznych.

Ekspozycja p. premiera nastąpi w poniedziałek

(Telefonem od nasz. koresp.)

Warszawa, 17 lipca.

Dyskusja nad projektami zmiany Konstytucji nie została dziś ukończona i będzie kontynuowana w poniedziałek, w którym to dniu zabierze głos premier Bartel.

Głosowanie w tej sprawie spodziewane jest we wtorek, poczem Sejm przystąpi do dyskusji nad pełnomocnictwami dla Rządu. Załatwienie tej sprawy przez Sejm spodziewane jest około środy lub czwartku.

RZĄD OGŁOSI AMNESTJĘ.

Warszawa, 17. 7. (AW.) „Haunt“ donosi, iż natychmiast po uchwaleniu przez Sejm projektu zmian w ustawie konstytucyjnej i pełnomocnictw dla rządu — Rząd wyda dekret o amnestji dla szeregu przestępstw prawowych i politycznych.

ZWZKA KURSU ZŁOTEGO.

Warszawa, 17. 7. (AW.) Na dzisiejszej giełdzie w Nowym Jorku zwyciężył złoty z kursu 9 na 11.50, zaś w Zurychu podskoczył złoty o 7 i pół punktów i notował na giełdzie urzędowej 62 i jedna czwarta.

Notowania giełdowe.

Dolary w obrotach prywatnych — w Warszawie 9.18; we Lwowie 9.22.

Zurych urzędowy. Warszawa 62.25; N. Jork 5.16 i trzy ósme; Londyn 25.11 i trzy czwarte; Paryż 12.60; Wiedeń 72.97 i pół; Praga 15.30; Włochy 17.45; Belgia 12.55; Budapeszt 0.72.28 i trzy czwarte; Sofia 3.71 i trzy czwarte; Holandia 207.47 i pół; Oslo 113.25; Kopenhaga 136.85; Sztokholm 138.85; Hiszpania 81.60; Bukareszt 2.41; Berlin 122.92 i pół; Belgrad 9.12.

Pogielda nowojorska. Warszawa 11.50; Londyn 4.86.43; Paryż 2.38; Wiedeń 14.12; Praga 2.96 i jedna czwarta; Włochy 3.37; Belgia 2.35; Budapeszt 0.14.12; Szwajcaria 19.37; Sofia 0.72; Holandia 40.19; Oslo 21.93; Kopenhaga 26.51; Sztokholm 26.79; Hiszpania 15.79; Bukareszt 0.46; Berlin 23.81; Belgrad 1.77.

—OO—

Dalsza debata konstytucyjna.

Warszawa, 17. 7. (PAT). W dalszych obradach nad zmianą Konstytucji poseł Prytucki (Żydowskie Stronnictwo Ludowe) oświadcza, iż głosować będzie przeciw zmianom.

Ksiądz Ilków (Ukrainiec) ubolewa, że Rząd obecny nie okazał zrozumienia dla kwestji ukraińskiej. Klub mowcy jest nadto przeciwny wydawaniu przez Rząd dekretów z mocą ustawy.

Poseł Gawlikowski (Piast) wyraża przekonanie, że wprowadzenie okręgów jednomandatowych wpłynęłoby dodatnio na skład Sejmu i odpowiedzialność posłów.

PRZEMÓWIENIE MINISTRA MAKOWSKIEGO.

Minister sprawiedliwości, w odpowiedzi na podniesione zarzuty, że Rząd nie rozwijał dotąd programu i nie kieruje rozprawami Sejmu, ani nie wskazuje, co Sejm ma uchwalić, oświadczył, że o treści dotychczasowych prac Rządu mówić będzie w poniedziałek, prezes Rady ministrów.

Oprócz zmian, które były zawarte we wniosku rządowym, Rząd uważa za możliwe poprzeć ze swej strony zmiany do artykułu 22 Konstytucji (sankcje na wypadek osiągnięcia przez posła korzyści od Rządu), do artykułu 58 (tryb głosowania nad wnioskami o nieufność dla członków Rządu) i do artykułu 125 (przeniesienie uprawnień co do zmiany Konstytucji z przyszłego na następnego z koleji Sejm).

Konstytucja nasza — oświadcza dalej p. minister — jest pierwszą po stu latach próbą samodzielnej twórczości państwowej i nie mogła być doskonałą. Pomadmo supremacja interesów społecznego i gospodarczego nad politycznym daje się powszechnie odczuwać, a współczesna demokracja przekształca się z politycznej na społeczną.

Przechodząc do szczegółów projektu p. minister uważa sformułowanie komisji w sprawie budżetu za dobre.

Co do rozwiązania Sejmu, to prezes obecny uzupełnia pewne luki, kto ma wykonać akt rozwiązania Sejmu — jeżeli nawet sam Sejm to uchwali. Ustala się, że ma tego dokonać Prezydent Rzeczypospolitej. Co do pełnomocnictw, to chodzi tu o możliwość zaspokojenia potrzeb życia, — którego tempo jest nader szybkie.

ŻALE LEWICY.

Poseł Sanojca (Stronnictwo Chłopskie) przestrzega przed uposażeniem władzy wykonawczej w szerokie uprawnienia, gdyż może ona swoje ostrze skierować przeciw tym, którzy pragną silnej władzy. — Klub mowcy uzależnia swój stosunek do pełnomocnictw od zapowiedzianego na poniedziałek ekspozycji premiera.

Poseł Sochacki (komunista) jest przeciwny tej ustawie, nazywając ją reakcyjną.

Na temi obrady przerwano do godziny 3-ciej po południu.

Po przerwie zabrał głos w dyskusji poseł Okoń (Chłopskie Stronnictwo Radykalne) i oświadczył,

— że jest przeciwny wszelkim zmianom Konstytucji oraz prawu Prezydenta do rozwiązywania Izby. Jest tylko za skróceniem kadencji ciała ustawodawczego do lat 3. Dowodził, że twierdzenie o wszechwładztwie Sejmu jest legendą, gdyż Sejm był poniewieranym kopciuszkiem.

Poseł Taraszkiewicz (Białoruska Hromada) twierdził, że Rząd obecny jest narzędziem kapitału angloamerykańskiego (?). Z tego względu klub jego nie widzi możliwości porozumienia się z obecnym Rządem i głosować będzie przeciw wszystkim poprawkom, wniesionym do Konstytucji.

Jako ostatni w dyskusji ogólnej przemawiał poseł Chomiński (Klub Pracy). Mowca wskazał na to przede wszystkim, że zasadniczą rzeczą w sprawie zmiany Konstytucji jest sprawa rozwiązań Sejmu przez Prezydenta, oraz dekretowania w czasie między kadencjami i na mocy specjalnych ustaw.

W dyskusji szczegółowej nad artykułem drugim, zmieniającym artykuł 11 Konstytucji w kierunku uchylenia stosunkowości głosowania przy wyborach do Sejmu, pierwszy zabrał głos poseł Prószyński (Z. L. N.) Broniąc tej poprawki dowodził, że stosunkowość głosowania przyczyniła się do rozdrobnienia naszego Sejmu, na tak wielką ilość partji.

Przeciw poprawkom przemawiali posłowie Prystupa (komunista), Wrona (Stronnictwo Chłopskie) i Smoła (Wyzwolenie), zwalczając je jako antidemokratyczne.

O NIETYKALNOŚĆ POSELSKĄ.

W dyskusji nad artykułem 5-tym, ograniczającym nietykalność poselską, pierwszy przemawiał również poseł Prószyński, stojąc na stanowisku, że wszystkie względy przemawiają za tem, aby nietykalność poselską ograniczyć.

Odmienne stanowisko w kwestji proponowanych poprawek do art. 21 Konstytucji zajęli posłowie Wrona, Ballin i Prystupa.

Dłuższe przemówienie wygłosił poseł Debski, który w imieniu stronnictwa „Piasta“ zastrzegł się przeciw opinji jakoby jego stronnictwo, głosując za zmianami Konstytucji — chciało osłabić ustrój parlamentarny.

SPRAWY BUDŻETU.

Poseł Grünbaum przy artykule 7, normującym kwestje uchwalenia budżetu wyraził pogląd, że projekt zmiany wprowadza do zera zasadnicze prawa parlamentu do uchwalenia budżetu.

Poseł Poniatowski (Wyzwolenie) przy tym samym artykule zaproponował przeciw rozszerzeniu praw Senatu, który mógłby rozpatrywać budżet, nieuchwalony przez Sejm.

Przy dalszych artykułach przemawiali posłowie Grünbaum, Prószyński, Prystupa, Bagiński, poczem dyskusję ukończono.

Następne posiedzenie odbędzie się w poniedziałek o godz. 10 rano.

Głosowanie przewidywane jest około południa.

Smutne następstwa „grabszczyzny“.

Warszawa, 17. 7. (AW.) Senat Uniwersytetu Warszawskiego postanowił na skutek ciężkiej sytuacji gospodarczej Uniwersytetu i trudnego do przewidzenia dalszego losu tej najwyższej uczelni wstrzymać na

rok 1926/27 wpisy. Prace zakładu stanęły. Niema pieniędzy na prace laboratoryjne. Ponieważ nie opłacono światła za ubiegłe półrocze Elektrownia zamknęła dopływ światła elektrycznego na Uniwersytet.

Głosy prasy.

Nieporozumienie. Kompromis czy przegrana? Marsz. Piłsudski wobec dotychczasowych wyników prac nad zmianą konstytucji. Rozczarowana prawica.

Lwów, 18 lipca.

„Głos Prawdy“ zamieszcza artykuł Wojciecha Stpiczyńskiego, w którym zwraca uwagę na wielkie nieporozumienie w naszym życiu politycznym, przejawiające się w stosunku społeczeństwa do rządu. Społeczeństwo nasze wyznaczyło sobie bowiem rolę widza własnego losu, wymagając od rządu żywej twórczości we wszystkich dziedzinach życia, lecz nie reagując zupełnie gdy twórczość ta nie przejawia się zupełnie lub gdy idzie w kierunku jak najszkodliwszym dla interesów Państwa.

Ten stan rzeczy doprowadzić musi do daleko idących komplikacji. Twórczość jest artykułem i powołaniem społeczeństwa a nie rządu i po tej linii pójść musi przebudowa naszego życia państwowego, by osiągnąć ostateczny skutek podjętego przewrotu moralnego.

Krakowski „Czas“ reasumuje wyniki prac komisyjnych nad zmianą Konstytucji i ubolewa, że sejmowładztwo nie zostało w sposób ostateczny ukrócone, skoro projekt rządowy został w komisji dotkliwie oskubany i zniekształcony.

Stanowisko rządu wobec tej metamorfozy, nasuwa „Czasowi“ wniosek, z pewnością idące zbyt daleko. Wyraża on mianowicie przypuszczenie, że prem. Bartel i min. Makowski na to okrojone się godzą, wątpli jednak, by aprobował je minister spraw wojsk. Marsz. Piłsudski.

Pierwszych jaskółek tego rodzaju rozdziwku między rządem a Marszałkiem Piłsudskim

Fabryka ołówków

Koh-I-Noor 2314
L. i C. Hardtmuth.

Z prasy ruskiej.

Wywiad „Difa“ z min. oświaty Sujkowskim. — „Niczego nie obiecuję“. — Sprawa uniwersytetu ukraińskiego. — Sprawiedliwe stanowisko p. ministra.

Lwów, 18 lipca.

Korespondent warszawski „Difa“ został przyjęty przez min. oświaty Antoniego Sujkowskiego, który udzielił mu odpowiedzi na szereg pytań. Na temat ogólnej polityki szkolnej rzekł p. minister: „Postanowiłem sobie za zadanie tworzyć ludzi, a nie bawić się w politykę. Nikomu wogóle nie obiecuję. Jeżeli się da i sytuacja pozwoli, to się coś zrobi.“

Co do utraktywizacji szkół średnich, to wstrzymuje się ja w sześciu ukraińskich gimnazjach na czas nieograniczony. Mówić o skasowaniu na zawsze nie możemy, bo jest ona uchwalaona drogą ustawodawczą i trzeba by chyba wnieść nowy projekt ustawy.“

W sprawie f. zw. Plebiscytu szkolnego wyraził się p. minister: „Nie jestem człowiekiem, który trzyma się tylko dnia dzisiejszego, ale idę z wymogami czasu i stosunków. Jeśli rodzice działwy szkolnej będą protestowali przeciw niewykonaniu ich ustawowego życzenia — wszystkie ich zażalenia będą uwzględnione.“

Co do sprawy ukraińskiego uniwersytetu, to upoważniam Pana do ogłoszenia, że chcę ruszyć tę spr-

dotrąca się „Czas“ w artykule „Kurjera Porannego“ atakującym rząd za jego ustępliwosć i konkluduje:

„Jeśli byśmy przypuścili, że poza temi atakami na obecny rząd stoją nie tylko Piłsudczycy, ale i ich duchowa głowa, to należałoby przewidywać przesilenie w gabinecie, bo obecny minister wojny musiałby z tego wystąpić.“

Pos. Konopczyński wyjaśnia na łamach „Gazety Porannej Warszawskiej“ powody, które skłaniają jego stronnictwo do odmówienia pełnomocnictw obecnemu rządowi. — Kamieniem obrazy jest dla Związku Lud. Nar. neutralne stanowisko rządu wobec wniosków prawicy zmieniających do „głębszych i dalej sięgających“ zmian Konstytucji.

Wyliczając następnie te — zdaniem swym „głębsze nieco“ a w rzeczywistości ultrareakcyjne projekty zmian, oburza się pos. Konopczyński że w czasie obrad nad temi projektami „rząd milczał“.

W artykule jego drga nuta, tak głębokiego rozczarowania, że nasuwa przypuszczenie, iż prawica istotnie liczyła na to, że rząd obecny da się użyć za jej narzędzie.

WYKOLEJENIE KURJERA KRAKOWSKIEGO.

Warszawa, 17. 7. (AW.) Dnia 17 b. m. z rana kurjer krakowski wjeżdżając o godzinie 8.35 na II. tor warszawskiej stacji głównej, spadł z nasypu kilkumetrowego, następnie wyłamał zapórę kolejową i przejechał kilka metrów dalej. Wypadek na szczęście nie podniósł za sobą żadnych poważniejszych następstw. Praca nad rekonstrukcją zapory trwa.

wę z miejsca. Nie wiem, czy uda mi się ją załatwić. Dzisiejsza sytuacja finansowa — brak pieniędzy — nie ułatwia mi pracy w tym kierunku. O ile mi wiadomo, p. premier Bartel ma o sprawie ukraińskiego uniwersytetu wspomnieć w swym ekspozycji przed Sejmem.

Jeszcze jedna nalógniejsza uwaga: Nie wiem, jakie przeszkody napotkam w swej pracy i dlatego niczego nie obiecuję. Powiem tylko skromnie, że chciałbym bodaj zacząć coś robić. Jednak zaznaczę przytem, że wszystko co mam robić, nie może przeczyć polskiej państwowosć. Tu w wielkiej mierze wyniki mojej pracy zależą także od ukraińskiego społeczeństwa czy zechce ono mi dopomóc swem stanowiskiem, czy będzie zajmować się wyłącznie wiecami i głoszeniem skrajnych, wrogich nam hasel.

Zaznaczmy, że niezwykle ogólne enuncjacje min. Sujkowskiego robią wrażenie szczerości, wyciągając z nich korespondent „Difa“ wniosek, że trzeba rzeczywiscie dopomóc nowemu ministrowi — ale tylko w za-uznajomieniu się ze stanem ukraińskiego szkolnictwa i endecką polityką jego poprzednika St. Grabskiego.

Dlaczego Fordson?

Tam, gdzie stosowany jest Fordson, koszty eksploatacyjne zmniejszają się, natomiast wzrasta wydajność, a przez to powiększa się zysk.

Fordson jest idealnym i trwałym ruchomym silnikiem. Fordson jest tani ze względu na niską cenę kupna, niskie koszty amortyzacji i minimalne koszty utrzymania, gdyż zasilany on jest naftą.

Fordson daje się wyzyskać wielostronnie, ponieważ przewozi on największe ciężary, a przy wyposażeniu w odpowiednie maszyny pomocnicze posiada nieograniczone pole zastosowania. 2330

Obejrzenie i demonstracje, nie obowiązujące do kupna, u najbliższego upoważnionego przedstawiciela Forda.

Fordson

UPOWAŻNIENI PRZEDSTAWICIELE FORDA
we wszystkich większych miastach Polski.

P. 62.

800.000 ZŁ. DLA WYŻSZYCH UCZELNI.

Warszawa. (Tel. wł.).

W tych dniach ministerstwo skarbu przyznało ministerstwu oświaty 800.000 zł. na pokrycie zaległych należności wyższych uczelni poza dotychczasowymi kredytami miesięcznymi.

czniami. Przyznanie tej sumy ułatwi dalszą normalną pracę na wyższych uczelniach, której regularny bieg został poważnie zagrożony brakiem funduszy, spowodowanym nieregularnym wypłacaniem preliminowanych sum.

—oo—

Wskaz „Kurjera Lwowskiego” z 19 7. 26.

EDGAR ALLAN POE.

Z cyklu: „O miłości”.

BERENIKA.

Przetoczyła Olga Bilińska.

„Mawiali mi towarzysze, że jeśli bym odwiedził grób przyjaciółki, troski moje zmniejszyłyby się nieco”.
Ebn Zaiat.

Rozmaita jest udręka i nędza. Nieszczęście i troska na tej ziemi są wielopostaciowe. Nieszczęście, podobnie jak tęcza rozpływa swój łuk od brzegu do brzegu horyzontu, który podobny jej barwom też różnorodnie posiada kolory, ostro odcięte, a jednak ściśle zespolone ze sobą! Jakoż to się stać mogło, że piękność troska mi była, a ze spokoju ozerpałem jeno ból? Jakaż to sprzeczność: etyka uczy, że zło jest wynikiem dobrego, życie zaś uczy, że radość rodzi smutek. A więc, albo wspomnienie przebytego szczęścia jest udręką naszego obecnego jestestwa, albo nęka obecne mają pochodzenie swoje w rozkoszach ongiś istniejących.

Moje imię chrzestne jest Egäus, nazwisko zaś zataja. Jednak naprawdę nie ma ani jednego zamku w kra-

ju któryby był wspanialszy od mego, o pomurach komnatach rodzinnego gniazda. Ród nasz maływaną rodem jasnowidzących. Dowody prawdziwości tego twierdzenia znajdują się w dość różnych osobliwych właściwościach — stylu budowy zamku, we freskach głównej sali, na dywanach zdobiących sypialnię, w ornamentach kolumn przecinających zbrojownię, a szczególnie w galerii statych obrazów, w sposobie urządzania biblioteki, a w końcu w dziwnym zbiorze bezcennych skarbow-książek.

Wspomnienie najrańsze mojej młodości jest związane cudownie z tym pokojem i temi książkami, o których nie chcę nic bliższego mówić. Tutaj umarła moja matka. Tutaj urodziłem się. Chyba zbyt cennym jest dodawać że żyłem już dawniej i dusza ma, miała jakieś istnienie wcześniejsze. Nie wierzyście? Sprzeczać się nie będziemy. Sam przekonany, nie usiłuję nikogo przekonywać. A jednak — żyje we mnie wspomnienie jakichś lotnych postaci, uduchowionych wiele mówiących oczu i dźwięków harmonicznych, chociaż smętku pełnych; wspomnienie, którego nie spać, nie zetrzeć z mego rozsądku — bowiem podobne jest ceniom — i trwać tak długo, jak długo słońce istnieć będzie.

W tym to właśnie pokoju ujrzałem

Pod znakiem czasu.

PAN I PANI.

Lwów, 18 lipca.

(Zima. Pan w ciemnym ubraniu z grubego sukna, mocnych trzewiakach i twardym kołnierzyku — pani w krótkiej sukience wełnianej, lekko wyciętej, cienkich pończoszkach i płytkich pantofelkach).

Pan. Gdybyś nie była kobietą, odważyłbym się powiedzieć, że niema na świecie stworzeń głupszych niż kobiety.

Pani. A to dlaczego?

Pan. Jesteście niewolnicami, męczenniczkami mody. Śmiejecie z zimna, aby chodzić z szyją odkrytą i półnagimi nogami — wolicie pokazywać się w zabłoconych, jasnych pończoskach i przemokłych trzewi-czkach, niż przywdziać przyzwolite, wysokie buciki!

Pani. No, przyzwyczajamy się łatwo...

Pan. Załedwie zdążył się przyzwyczaić, wymyślał wam moda nowe dziwadła.

*

(Lato upał. Pan w ciemnym ubraniu z grubego sukna, mocnych trzewiakach i twardym kołnierzyku, — pani w przejrzystej gazie na koronkowej bieliźnie, bez rękawów, w plecionych, przewiewnych pantofelkach).

Pan. Uf! Pięknie gorąco!

Pani. Wcale tego nie uważam. — Jest bardzo miło.

Pan. Dobrze ci mówić! Ubrałaś się w takie „nie” i chodzisz sobie niemal, jak starożytni Grecy na igrzyskach. Popatrz tylko na moje miesięste sukno! Marynarka, kamizelka, kołnierzyk, krawatka, spodnie...

Pani. Dostyc, dostyc! Jesteś naprawdę nieszczęśliwy. Ze też wy mężczyźni nie wymyślicie sobie wygodniejszego stroju. Rządźcie przecież światem...

Pan. Choćby kto co wymyślił, trzeba by pewnie czekać kilkadziesiąt lat, aby się przyjął, jak surduty tam iejsce fraków. Nasza moda jest

Reorganizacja wydziału pras minist. spraw zagr.

Warszawa. (Tel. wł.).

W związku z pogłoskami o zamierzonych zmianach w wydziale prasowym M. S. Z., donoszą z Warszawy, że wydział ten, którego reorganizacja odbyła się w ciągu bieżącego półrocza, dzieli się na trzy działy: dział służby informacyjno-polityczno-prasowej, na czele którego staje na miejsce p. Starzewskiego — przeniesionego na stanowisko sekretarza ambasady R. P. w Paryżu, p. Stanisław Grabiński; dział propagandy ekonomicznej z p. Marianną Wilkoszewską, na czele i dział propagandy kulturalnej, prowadzony przez p. Władysława de Bondy. Z działem tym łączy się autonomiczny referat wydawniczy, kierowany przez p. J. Cynarskiego, Cały, w ten sposób zorganizowany wydział prasy i propagandy, pozostaje nadal pod kierownictwem naczelnika wydziału ministra pełnomocnego dr. Tadeusza Grabowskiego, zastępcą zaś jego jest p. Leon Klimecki.

—oo—

KONTROLA ZASIŁKÓW DLA BEZROBOTNYCH.

Warszawa. (Tel. wł.). Skutkiem wykrytych nadużyć komisariat Rządu zarządził sprawdzenie, czy wszyscy, pobierający zasiłki dla bezrobotnych, są do tego rzeczywiście uprawnieni. Dotyczy to robotników i pracowników umysłowych. W razie ujawnienia nadużyć winni pociągnięci zostaną do surowej odpowiedzialności.

—oo—

WIELKIE UPALY W CZECHACH.

Praga, 17. 7. (AW.) Upały dochodzą tu do nigdy nienotowanego poziomu. W cieniu 40 stopni, w słońcu 52 stopni.

czemś wyższem, niż wasza — jest obyczajem...

Pani. Już ja tam wolę naszą — szczególnie dzisiaj!

(m.)

światło dzienne. A że obudziłem się z długiej tajemniczej nocy z pozornej nicości wstąpiłem w prawdziwy kraj baśni, w pałac snów i marzeń, w czarowaną krainę klasztornej, samotnego myślenia i wiedzy, to przecie wcale dziwaczne nie jest że płonąciami oczyma ogarnąłem ten świat i że moje lata chłopiące zatopiłem w rozgrzebywaniu starych ksiąg, a młodość przetrwonilem w brylantach uwodnych marzeń. Zadziwiająca jest tylko jaka to bezprzezienny przyszedł spokój po tem wrzeniu źródłem mego życia, po którym lata szły i wiek męski przeżywałem w domu swoich ojców; zadziwiająca jakie to szybkie nastąpiło wtedy przeistoczenie mego myślenia. Szara rzeczywistość życia małakiem mi się wydawała, najzwyczajnym małakiem, natomiast przedziwne idee z krainy marzeń, były nie tylko treścią moich codziennych przeżyć, lecz stały się moim prawdziwym codziennym życiem.

*

Berenika była moją kuzynką i razem wzrastaliśmy w zamku ojców. Jednak rozwijaliśmy się zupełnie odrębnie: ja słabowity pełen melancholji, ona wprost rozhułkana, szalenie wesoła, tryskająca pełnią sił życiowych: na nią czekały tam zawsze na wolnym powietrzu rozkoszne za-

bawy, na mnie poważne studia w klasztornej samotni. Żyłem jeno biciem własnego serca; ciało i duszę oddałem wyczerpującym i dreczącym rozmyśleniom. Ona szła przez życie beztrudnie, nie uważając na ciemne padające na jej ścieżki, nie zwracając uwagi na mroki w których tak milcząco godziny umierały.

Berenika! Z szarych ruin mej pamięci powstają tysiące burzliwych wspomnień. O jakże zjawiskowo stoi przedemną jej obraz, ten sam z młodych jej dni pełen serdeczności i wesołości! Oto przecudna, niebiańska piękność! Syllida przesuwająca się przez kwitnące krzewy mej ojczyzny nad Arnem! O najrado ożywiająca jej źródła i strumyki! A przecież później stało się to wszystko strasznie tajemniczą, dziwaczną historią, która właściwie powinna być zamkniętą. Choroba, fatalna choroba ogarnęła ciało; i wkrótce — w oczach moich — nastąpiło rozbicie, które opanowało jej duchem, przepoiło jej zachowanie się, jej charakter, niszcząc z fatalną dokładnością całą jej istotę, całą jej osobowość! Biada! Niszczyciel przyszedł i zniknął! A ofiara — cóż się z nią stało? Nie znałem jej wcale — nie poznałem w niej wcale Bereniki!

C. d. n.

—oo—

Ważne! Ważne!

**Dla właścicieli domów,
Zakładów Przemysłowych etc.**

FIRMA

PIOTR MIKOLASCH i Spółka

Wytwórnia farb, lakierów i kitu

Lwów, Pasaż Mikolascha.

2342

poleca po niższych cenach:

Farbę olejną lustrową do malowania dachów. — Farbę olejną minjową do malowania dachów i konstrukcji żelaznych. — Farby olejne i lakiery we wszystkich kolorach do malowania drzwi i okien. — Kit szklarski i minjowy. — Farby suche we wszystkich kolorach do malowania wodnego. —

Przywające wyspy na Atlantyku.

Nowy Jork. (Tel. wł.)

W kołach fachowych prowadzone są nader ożywione dyskusje na temat sensacyjnego projektu, opracowanego przez Howarda Armstrongera, dyrektora Kampanji Lotniczej w Delawarze. Jest to plan zbudowania pośrodku Atlantyku pływających wysp obszaru 50 hektarów każda. Wzniesione na nich mają być hotele, hangary samolotów oraz porty lotnicze.

Pozatem na wyspach tych, przeznaczonych dla użytku awiacji, urządzono będą składy benzyny i olejów. Odbrymnie latarnie acetylenowe oświetlać będą porty, umożliwiając lotnikom nocne lądowania. Armstronger demonstruje swój pomysł przy pomocy odpowiednio zmniejszonych modeli, pływających w specjalnie zbudowanym basenie.

× **Małżeństwo Amundsen.** Opinia publiczna żywo zajmuje się wiadomością o zamierzonym małżeństwie Amundsen, który ślubował był w swoim czasie nie żenić się przed od-

kryciem obu biegunów — południowego i północnego. Obecnie cel ten został dopięty i Amundsen wkrótce zrezygnuje z kawalerskiego stanu na rzecz córki starego przyjaciela swojego.

PRZECIW PRZEWLEKANIU SPRAW W MINISTERSTWACH.

Warszawa. (Tel. wł.)

Minister reformy rolnej Staniewicz wydał zarządzenie, które ściśle określa terminy załatwiania spraw klientów.

W myśl tego zarządzenia wszelkie sprawy, wpływające do podległych mu urzędów winny być załatwiane w ciągu 10 dni po doręczeniu ich do danego urzędu. O sprawach, które z jakichkolwiek powodów zalegają w ciągu 10 dni następnym, naczelniczy wydziałów mają obowiązek składania wyjaśnień właściwym dyrektorom departamentów. Te zaś sprawy — które nie znalazły załatwienia w ciągu dni 20 — muszą być usprawiedliwiane wobec ministra.

Z TEATRU.

„Księżę Niezłomny” na placu Dominikańskim.

Lwów, 18 lipca.

Nie często człowiek współczesny brata się z poezją. Gorączkowa epoka, w której kroluje kino, radio, telefon i automobili odsunęła arcydzieła słowa gdzieś w kąty szafy bibliotecznej, a zdolność ducha ludzkiego do ekstazy wciągnęła w najgłębszą szczelinę jego jaźni.

„Ale jej nie zabila. Obudzić ją może czasem święty poryw chwili, realizujący się w postaci wielkiego czynu, czasem moment drobny nadchodzącej niewiadomo skąd zadumy i tęsknoty — czasem powiew z czarodziejskiego świata, który nazywa się sztuką.

To jednak rzadziej. Trzeba, aby od dzieła sztuki szedł jakiś prąd nowy, bratający je z życiem, trzeba aby abstrakcja poezji niemal czynem wciągnięta została w ramy rzeczywistości. Tak właśnie potmuje zadanie teatru zespół „Reduty” i dlatego misterjum nocne na placu Dominikańskim nie było tylko zwyczajnym „przedstawieniem”. Osterwa wraz z swoim gronem artystów uczynił z „Księcia Niezłomnego” wizję wspaniałą, drgającą pozorami życia bez efektów teatralnego realizmu — jaśniejącą świętością zewnętrznego obrazu i harmonią słuchowego wrażenia.

Nie można było szczęśliwiej doko-

nać we Lwowie wyboru terenu dla tego rodzaju misterjum. Co więcej, nie widzieliśmy chyba nigdy kościoła Dominikańskiego w tak osobliwym oświetleniu, któreby tak wyraziście podniosło jego stylowe piękno. W ten krąg świetlisty w ramach monumentalnej architektury rzuciła „Reduta” muzykę wiersza Słowackiego, na tle brzmienia orkiestry i organów. W kamiennym otoczeniu murów nie przepadło prawie ani jedno słowo, z siłą i pietyzmem głoszone przez aktorów. Od postaci don Ferdynanda w interpretacji Juliusza Osterwy była moc niezłomna i czar piękna.

Tragedja bohatera, który ginie za wiarę, odtworzona przez bezmiennych rycerzy poezji i artyzmu, co wyrzekawa się mamidel świata — zdawają się mieć znaczenie symboliczne. Ze zjawiskowo pięknych scen „Księcia niezłomnego” wyrsała synteza wskazań dla sztuki nowej, twórczej, dla teatru przyszłości. Coś, co wyszło ongiś z klasycznej, greckiej sceny i wyzwolone z przyziemnych pęt, jakże teatrowi narzuciły przeżyte epoki — wydzwignie się może kiedyś do potęg wielkiego stylu.

Na stopniach świątyni, powtarzając słowa płomiennego męczennika w imię wiary Chrystusowej modlił się Osterwa w chramie swej religii — religii piękna, jednocześnie formę z treścią, obraz z słowem, ducha z ciałem.

Michalina Hausnerowa.

Komisja sądowa pod gradem kul.

Rawa Ruska. (Tel. wł.)

Hryć Predko, gospodarz rolny z Lubyczy Kameralnej, powiat Rawa Ruska od dłuższego czasu procesował się o grunt z rodziną Juryńców z Lubyczy.

Onegdaj komisja sądowa sądu powiatowego w Rawie, zjechała do Lubyczy, celem ostatecznego rozstrzygnięcia sporu.

Po przeprowadzonym przewodzie i przesłuchaniu świadków, spór rozstrzygnięto na niekorzyść Predki. —

Oddalony ze swą pretensją Predko, wpadł w szał. Dobył rewolweru i zasypał kulami komisję sądową i świadków. Jedną z kul ugodził Annę Juryńnic w plecy — inne chybiły. Sędzia Zarembo z aplikantem, rzucił się by szaleńca rozbroić, jednak bez skutku.

Predko wystrzelwszy wszystkie naboje zbiegł. Posterunek P. P. w Rawie Ruskiej wdrożył za nim pościg.

—OXI—

Straszliwa zbrodnia zwyrodniałego stryja Usiłowane morderstwo na tle sporu majątkowego.

Bóbrka. (Tel. wł.)

Onegdaj we wsi Podhorodyszcz, pow. Bóbrka zdarzył się wypadek, który świadczy, że chciwość pchnąć może człowieka do najstraszniejszej zbrodni.

Od kilku lat Fed'ko Zadulski, tutejszy gospodarz rolny, prowadził spór sądowy o pole z opiekunami bratanka swego 7-mio letniego Fed'ka Zadulskiego. Spór przeszedł dwie instancje i wreszcie obecnie miał wejść pod obrady sądu instancji trzeciej.

Fed'ko Zadulski senior, obawiając się, że teraz wyrok będzie dlań niekorzystny, postanowił bratanka swego usunąć, żeby jako jedyny pretendent do majątku zawiądnąć polem zapisanem w testamencie siedmioletniemu Zadulskiemu przez

rodziców.

W tym celu Zadulski senior zwałbił chłopca do lasu i tam, wspólnie z szynkarzem Judą Endem, zmasakrował go w okropny sposób. Obaj oni obcasami tak długo bili nie-szczęśliwego, że ten stracił przytomność.

Zbrodniarze przekonani, że ofiara ich nie żyje, i rzywiązali chłopca paskiem za szyję do drzewa, chcąc upozorować samobójstwo, poczem zbiegli do swoich domów.

Chłopiec powróciwszy do przytomności, odwiązał się i poszedł do wsi. Sprawa oparła się o policję. Zbrodniarzy aresztowano pod zarzutem usiłowanego morderstwa, zaś chłopca śmiertelnie chorego, odwieziono do szpitala.

Mary Pickford i Douglas Fairbanks w Warszawie.

(Telefonom od naszego korespond.)
Warszawa, 17 lipca.

Dzisiaj przybyli do Warszawy, po-dragieni z Paryża i Berlina w przejeździe do Moskwy Mary Pickford i Douglas Fairbanks, światowej sławy artyści filmowi.

W Warszawie artyści powitani zostali na dworcu owacyjnie przez wielbicieli ich talentu, udzielili kilkunastu wywiadów dziennikarskich poczem udali się do miasta do hotelu, gdzie zatrzymają się przez dwa dni.

PRZED PROCESEM GEN. MALCZEWSKIEGO.

Warszawa. (Tel. wł.)

Dzienniki donoszą, że Najwyższy Sąd Wojskowy odrzucił prośbę gen. Malczewskiego o wyłączenie wojskowego sądu okręgu warszawskiego, Gen. Malczewski prosił o delegację sądu lwowskiego lub poznańskiego.

STRAJK W ŁODZI.

Łódź. (Tel. wł.)

W fabryce Dobranickiego, zamordowanego przez zredukowanego robotnika Jabłońskiego wybuchł strajk. Przyczyną zatardu jest to, że dyrektora fabryki wymówił pracującemu matce i bratu Jabłońskiego zabójcy Dobranickiego.

NOWE OPLATY W ZAKOPANEM.

Zakopane, 17. 7. (AW.) Urząd Klimatyczny w Zakopanem, dla zasilenia swojej kasy, wprowadzi od 16 b. m. specjalne opłaty dla przyjeżdżających do Zakopanego osobowych i ciężarowych samochodów w wysokości kilku złotych od jednego auta.

AWANTURNICZE POSIEDZENIE SEJMU LITEWSKIEGO.

Kowno, 17. 7. (PAT.) Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu, przyszło do burzliwych scen.

Posel prawicowy Krupavicius zaatakował w bardzo ostrych słowach ministra oświaty i obraził go, za co został wykluczony z posiedzenia. — Wówczas na ławach prawicy powstała wielka wrzawa, która uniemożliwiła obrady. Posiedzenie musiało zamknąć.

KŁĘSKA POWODZI W JUGOSŁAWJI.

Białogród, 17. 7. (PAT.) Piśma obliczają na blisko dwa miliardy dynarów szkody spowodowane przez wylewy w Jugosławji.

Na Dunaju wezbrane wody rozewały tamy koło Bogojewa, zalewając tę miejscowość i grożąc zalaniem miasta Nowy Sad.

Celem uzyskania funduszy na akcję pomocy dla ofiar powodzi, rząd postanowił zredukować pobory funkcjonariuszów państwowych, oraz dety poselskie. Pobory ministrów mają być zredukowane o 30 procent, dety posłów o 20 procent, wszystkim zaś urzędnikom mają być zmniejszone dodatki drożyzniane od 5 do 12 procent.

GWALTOWNA BURZA DESZCZOWA NAD CZECHAMI.

Praga, 17. 7. (PAT.) Dzisiaj między godziną 6 a 7 nad południowemi Czechami przeszła gwałtowna burza połączona z oberwaniem się chmury. Szkody w zbiorach i budynkach obliczają na wiele milionów koron.

W powiecie wimperskim drogi zostały tak uszkodzone, że nie nadają się do użytku. Na linii kolejowej Wimperk—Wolary komunikacja została przerwana. Na pomoc ludności powołano oddziały wojska.

„Wiosenny“ konkurs

„KURJERA LWOWSKIEGO“

ogłoszony w maju br.

na najpiękniej ozdobione kwiatami balkony lub okna

zbliża się do rozstrzygnięcia.

Wiele zgłoszeń kompetujących o udział w konkursie posiadaczy ozdobionych okien i balkonów już wpłynęło.

Ostateczny termin nadsyłania zgłoszeń oznaczamy

do końca lipca b. r.

Podamy zgłoszenia do wiadomości Czytelników, którzy

drogą plebiscytu rozstrzygną o przyznaniu nagród.

Do udziału w konkursie uprawnia nadesłanie 3 wypełnionych kuponów, które Czytelnicy nasi znajdują w „Kurjerze Lwowskim“ w pewnych odstępach do końca b. m.

Wypełnione wszystkie 3 kupony nadsyłać należy w kopercie pod adresem Redakcji „Kurjera Lwowskiego“ („Konkurs wiosenny“).

Przypominamy, że nagród będzie 5—6.

Co wykazują żniwa?

Lwów, 18 lipca.

Rozpoczęte w kraju żniwa wykazują większy nieco sprzęt zbóż kłosowych, a więc żyta, pszenicy, jęczmienia i owsa, niż obliczano przedtem na podstawie wyglądu zewnętrznego. Zbiory tegoroczne będą na ogół nie gorsze od zeszłorocznych.

Najokazalej przedstawiają się zbiory w Poznańskiem i na Pomorzu. Najkorzej w promieniu 80-cio kilometrów dookoła Warszawy, gdzie nadmiar wilgoci wpłynął nader ujemnie na ich stan. Według najnowszych obliczeń plon roku bieżącego wyniesie około 15 mil. centnarów pszenicy, 65 mil. centn. żyta, 16 mil. centn. jęczmienia i 30 centn. owsa.

Po odliczeniu spożycia miast (8 centn. żyta, 3 mil. centn. pszenicy, 2 mil. centn. jęczmienia i tyłuż owsa) wsi, zboża na zasiew i t. d. pozostanie nadmiar w ilości 50—60 tys. wagonów głównie żyta.

Ostatnie transakcje w kraju z żytem starem zawierane były według ceny 23 zł. za cent., w Berlinie zaś

w tym samym czasie ceny żyta wahały się około 5 dol. za centnar.

Żyto eksportujemy do krajów Skandynawsko-Bałtyckich, głównie zaś do Norwegii, Finlandii i Danii, poza to do Niemiec i Austrii. Pszenicę przeważnie do Francji, jęczmień do Anglii, Francji, Belgii i Czech.

Wypoliczkowanie posła.

Rzym, (Tel. wł.)

Na placu tumu w Medjolanie były socjalistyczny radny miejski z Ancony Buticchi wypoliczkował i pobli byłego komunistycznego posła do parlamentu Terraocinlega.

Sprowadzony na policję oświadczył Buticchi, że Terracini w r. 1923 w Rosji zadenuncjował go przed władzami komunistycznymi, skutkiem czego zestany został na Sybir, z kąd uwolniony został dzięki interwencji konsulatów włoskich. Na dowód tego przedłożył Buticchi dokumenty sowlaokie, które po części zaopatrzone są podpisami Terracini.

Podtytuł niniejszego szkicu wskazuje, iż skierujemy uwagę przede wszystkim na usiłowania, zmierzające do supremacji tej lub innej dziedziny estetycznej.

A specjalnie zajmie nas zagadnienie, nasuwające się każdemu bystroemu obserwatorowi sztuki dzisiejszej: dążność muzyki do zagarnięcia pod swoje władcze berło także innych domenów sztuki, a więc literatury i plastyki. Prócz tego zasadniczego zagadnienia rozważymy także inne problemy, rodzące się z analizy owych zastrzonych staro granicznych — a czynić to będziemy na ogół sub specie actualitatis, chyba, że oświetlenie historyczne okaże się nieodzownym.

Owe bowiem estetyczne problemy graniczne nie wszystkie powstały w dobie obecnej — a z tych, które zrodziły się dawniej, nie wszystkie zachowały po dziś dzień żywotność i aktualność. Problemy graniczne można podzielić tedy na historyczne i aktualne.

Aby rzecz bliżej uzmysłowić podam przykład granicznego problemu historycznego. I tak niegdyś wiele wrzawy wywołał problem stosunku malarstwa do poezji opisowej — problem poruszony w swof-

Najbogatszy człowiek świata.

Lwów, 18. lipca.

Na półkach księgarskich w Berlinie ukazała się książka p. Erharda Breitnera, p. t. „Rockefeller, najbogatszy człowiek na świecie“. W której autor oświetla charakter i skreśla dzieje typowej amerykańskiej kariery dzisiejszego króla nęfowego.

Karjerę swoją rozpoczął Rockefeller w szesnastym roku życia, po ukończeniu szkoły handlowej, jako uczeń w domu handlowym, zaś już w dwa lata później założył własny interes komisowy. Prowadzenie towarzyszyło mu od pierwszej chwili, a swoją zasadę handlową stosował od początku: pracować zawsze oboym kapitałem, i pozyskiwać wspólników do interesu. Główną podstawą jego krazusowego majątku stała się eksploatacja źródeł nęfowych i wtórnych produktów nęfy, dotąd uważanych za nieużytki. Przesyłanie nęfy w beczkach pociągami towarowymi wpływało, z powodu kosztów transportu, na podwyżkę cen. Rockefeller zakupił cały szereg większych przedsiębiorstw nęfowych i wykorzystał pomysł pewnego inżyniera, polegający na przeprowadzeniu rurami nęfy na znaczne odległości. W 33-cim roku życia zakłada wielki trust nęfowy, znany dziś na całym świecie „Standard Oil Company“, z kapitałem miliona dolarów.

Jak wielki jest majątek Rockefellera, nikt napawno określić nie zdoła. Zdaniem ludzi rzeczy świadomych gromadził on w rękach swoich wartości ocenione na półtora miljarda dolarów; zaś dochody roczne „dynastji“ Rockefellerów szacowane są na sto milionów dolarów z górą. Trzecią część swą obrzytniej fortuny oddał Rockefeller na cele publiczne. Między innymi Uniwersytet w Chicago zawdzięcza mu 35 mil. dolarów, znacznie więcej zaś instytucja „General Education Board“. Specjalne biuro zatłwia napływające codziennie setkami prośby o wsparcie. Rockefeller z zasady nie wspomaga nigdy ulioz-

nych żebraków, uznaje tylko filantropię zorganizowaną.

Wygwizdany sułtan.

Paryż, (Tel. wł.)

Sułtan Marokka Mulley Jussuf w obecności licznych mahometańskich dygnitarzy poświęcił paryski meczet mahometański.

Sułtan wygłosił modlitwę. O godz. 3 popoł. odbyła się druga uroczystość poświęcenia, w której brali udział prezydent Dumergue i gener. rezydent francuski Staeg.

Podczas powrotu sułtana przyszło do awantur. Kilku posłów komunistycznych znajdujących się na tarasie restauracji parlamentarnej wygwizdało sułtana, gwardja miejska kolbami ich rozpędziła. Tłum demonstrował przeciw posłom i obrzucił ich łaskami i pomidorami, które zabrał przechodzącemu handlarzowi. Demonstracja trwała przez całą godzinę, zanim przywrócono porządek.

Reforma kalendarza.

Genewa, (Tel. wł.)

Po roku pracy komisja Ligi Narodów, pracująca nad reformą kalendarza, złożyła wreszcie w kancelarii swój projekt. Jednogłośnie postanowiono zmienić ruchome święto Wielkiejnocy na święto stałe. Reforma kalendarza ma wszelkie widoki powodzenia, bowiem sam papież wyraził się przychylnie o ustaleniu dnia Wielkiejnocy, odkładając tylko ostateczną decyzję do czasu soboru powszechnego, który ma być zwołany w roku 1930.

Czytajcie

„KURJERA LWOWSKIEGO“

Wydanie „Kurjera Lwowskiego“ z 19 7 1926.

Dr. HENRYK BAŁK. 1

Słowo o sztuce dzisiejszej.

(Z pogranicza muzyki, plastyki i literatury).

Zarówno artysta, jak krytyk i kulturalny odbiorca dzieł sztuki — bez względu na to czy zainteresowanie ich kieruje się zasadniczo ku muzyce, literaturze lub sztukom naczynym czyli plastycznym — muszą dla uniknięcia ważnych nieporozumień zadać sobie sprawę z problemami — do tak powiem — granicznymi — problemami, wynikającymi z wzajemnego stosunku sztuk poszczególnych.

A te problemy graniczne powstały nie wtedy, gdy ościelne państwa sztuki nie żyją w przykładowej zgodzie sąsiedzkiej, lecz prowadzą, w nadmiernej, egoistycznej eskpanzji, politykę — zaborcza...

Niekiedy elementy jednej sztuki mogą się powtarzać u innej, tak n. p. rytmem, dynamiką i poniekąd również melodią posługują się obok muzyki także literatura piękna. Te jednak momenty zgodne mniej nas

sty sposób przez Lessinga w znanym dziele: „Laokoon oder ueber die Grenzen der Malerei und der Poesie“. Nie przedstawiając dokładnie wywodów tej obszernej rozprawy estetycznej, poprzestaniemy na krótkim zreferowaniu i krytycznym oświetleniu. Lessing, opierając się na poezji klasycznej, a zwłaszcza na Homerze, twierdził, iż poezja może i powinna dawać opis tylko w akcji. A więc n. p. opis tarczy w XVIII ks. Iliady wprowadza Homer w miarę tego, jak tę tarczę sporządza „boski sztukmistrz“, Hefajstos.

To rozgraniczenie poezji opisowej jako dającej opis w akcji od malarstwa jako dającego opis w formie symbolicznej równoczesności uzasadnia krytyk niemiecki tem, że słowa percypujemy w czasie, a więc w kolejnym następstwie, natomiast tworzy plastyczne w przestrzeni, a więc w ujęciu statycznym.

Rozgraniczenie Lessinga załoczyło dalekie kręgi wpływów. Szereg wybitnych estetyków przychylił się do opinii znakomitego krytyka i poety i próbował nawet, szerzej ją rozprowadzić; wielu poetów starało się te poglądy w czyn twórczy wprowadzić.

Dziś jednak ta kwestja, której Lessing poświęcił obszerną dySSERTację, zawierającą zresztą mnóstwo subtelnych i pomysłowych motywacji, nie posiada zupełnie znaczenia aktualnego. Są wprawdzie i dzisiaj nieliczni konserwatyści, przychylni się do wskazanej przez Lessinga granicy między poezją opisową a malarstwem. Naogół jednak należy ten problem graniczny uznać za historyczny, nie mający dla nas obecnie znaczenia.

Nie można w ramach tego zwięzłego i skróconego szkicu poświęcić dużo miejsca rektyfikacji teorii Lessinga, zwłaszcza że podano ją tylko przykładowo. Wskazuję tylko, że oparcie się na kolejność słów nie jest wystarczające, gdyż materiałem poezji opisowej nie są słowa, lecz to, co słowom w duszy odpowiada; a więc t. zw. w psychologii przedstawienia konkretne, które możemy sobie w fantazji uzmysłowić odrazu, jednocześnie, w jednym momencie. Gdybyśmy uznali teorię Lessinga za słuszną, musielibyśmy zresztą potępić prawie wszystkie arcydzieła poezji opisowej: „Pana Tadeusza“, „Salambo“. „Quo vadis“ i t. d.

(C. d. n.)

OD ADMINISTRACJI

Zalegających z prenumeratą P. T. Abonentów upraszamy o rychłe wyrównanie zaległości przez przekazanie na P. K. O. Nr. 153.215 lub przekazami pocztowymi, by nie spowodować wstrzymania wysyłki pisma.

DZIAŁ GRAFOLOGA.

Lwów, 18 lipca.

Chcąc otrzymać ocenę, należy dopełnić następujących warunków:

1) Przesłać do Redakcji „Kurjera Lwowskiego” („dla Grafologa”) — próbkę pisma jak najobszerniejszą, pisaną na papierze nielinjowanym, atramentem, niewymuszenie (najlepiej jakiś długi list, pisany już poprzednio do znajomych lub krewnych, albo jakies zapiski. Gorzej nadają się do oceny odpisy, zupełnie zaś nie nadają się korespondentki, wizytówki, pismo kalgafowane — i t. p.).

2) Próbkę pisma zaopatrzyć w podpis względnie pseudonim, pod którym ma się pojawić ocena.

3) Dołączyć do listu zł. 1 (jeden znaczkiem poczt. za każdą ocenę).

ODPOWIEDZI GRAFOLOGA.

Apollo jest dobry, łagodny, szczerzy, otwarty. Posiada zdrowy egoizm — sporo stanowczości, nawet upor, usposobienie wesołe, niefraksobliwe, gesto zaprawione lekkomyślnością. Umysł nieco pogmatwany, brak jasności sądu, Pomysłowość. Zamieszanie porządku, zmysł estetyczny.

Zasady grafologii.

(Ciąg dalszy).

Omówimy dziś znaczenie nachyleń liter. W stosunku do poziomej — piszący stawia litery pod kątem bądź prostym (pismo „stojące”), — bądź rozwartym, bądź też mniej lub więcej ostrym (pismo „leżące”).

Pismo stojące — panowanie nad sobą, przewaga rozumu nad sercem, trzeźwość.

Litery pod kątem rozwartym — umiejętność ukrywania uczuć, maskowania się, nieprzystępność, poza, często próżność.

Pismo leżące — im bardziej pismo „leży”, tem bardziej przeważają u piszącego uczucie, senca i zmysły nad rozumem, a pismo zupełnie leżące cechuje człowieka, oddającego się w zupełności namiętnościom, niezmiernie wrażliwego i drażliwego.

Ciągła zmiana w nachyleniu liter — nieobliczalność, namiętność, brak samodyscypliny.

Wysokość liter jest problemem pewności siebie. Im kto wyższe stawia litery, tem pewniejszym jest siebie, dumniejszym, im niższe, tem jest skromniejszym, mniej pewnym siebie, mniej zarozumiałym.

Szerokość liter. Kto pisze litery szerokie, tem nie ceni zbyt wiele dóbr materialnych, łatwo się z nimi rozstaje, nozrzuca je. Piszący litery wąskie i ciasne szamuje względnie lubi pieniądze, trudno je wydaje. Najszerzej więc pisze rozrzutnik, marmotrawca, najciaśniej skąpiec, sknera.

„Grubość” liter. Grube litery mogą powstać bądź przez nacisk, bądź też przez ustawienie pióra pod odpowiednim kątem bez nacisku.

Pismo pierwszego rodzaju od najgrubszego do najcieńszego — wszel-

kie stopnie siły woli od bezwzględnej, brutalnej, poprzez energię do zupełnego braku woli; pismo drugiego rodzaju — stopnie materializmu od wyuzdanego gonięcia za uciechami materialnymi aż do subtelnej wrażliwości i zupełnego braku materializmu.

Przystąpimy do omówienia dalszych cech pisma:

Pismo o ostrych kątach — rozmaite stopnie wytrwałości, uporu.

Pismo bez kątów — łagodność, miękkość.

Pismo o łukach górą — powściągliwość, nieprzystępność.

Pismo ku górze otwarte — otwartość, szczerzość.

Ślimakowate zakrętas — egoizm, kłamliwość.

Takież zakrętas o niezwykłych — wybujałych formach — dziwaczność, wybujała fantazja, gonięcie za efektem, próżność, poza.

Zakrętas pełne, lecz estetyczne — fantazja.

Brak wszelkich dodatków (pismo uproszczone) — brak fantazji, prostota, skromność.

W dalszym ciągu podam syntezę poszczególnych cech grafologicznych.

Dr. O.

NADESLANE.

KAWIARNIA
RESTAURACJA „RENAISSANCE”
OD 16 LIPCA 1926 r. CODZIENNIE

występy pierwszorzędnych sił artystycznych

ze znakomitym duetem

MELERWIL na czele.

— 00 —

Obiady, kolacje menu i à la carte. Przednie trunki krajowe i zagraniczne — ceny umiarkowane. 2339

DANCING FAMILIJNY

przy muzyce wojskowej.

BAR oryginalna muzyka JAZZ-BAND BAR

NOWE PRZEPISY WALUTOWE.

Warszawa, (Tel. wł.)

Nowe przepisy walutowe, przewidujące wprowadzenie wolnego handlu w obrocie wewnętrznym mają być ogłoszone dopiero po udzieleniu rządowi pełnomocnictw. W sprawie wywozu gotówki za granicę obowiązuje nadal przepis, zezwalający na wywiezienie 1000 zł. w złocie. Do Gdańska wolno zabierać 250 zł. w złocie.

— 00 —

Aparat do rozpoznawania fałszywych banknotów.

Lwów, 18. lipca.

Podług dzienników berlińskich skonstruowano w Hanau w zakładach wyrabiających lampy kwarcowe, aparat umożliwiający momentalnie rozpoznanie fałszywych banknotów, marek pocztowych, akcyj i innych papierów wartościowych.

Wynalazek ten stanowi rodzaj lampy, którą naświetla się badany papier. Przed kilku dniami demonstrowano wynalazek z kilku gatunków papieru, które w świetle dziennym miały jednaką barwę, w oś-

wietleniu tej lampy każdy wykazuje inny ton tak, że już na pierwszy rzut oka można odróżnić popier, użyty do fałszyfikatów od właściwego papieru banknotowego. Poza to oświetleniową lampą ujawnia wszelkie wyskrobania, wytarcia gumą i wywabiania na papierze, oraz wykazuje każde dopisanie lub domalowanie. Rzeczoznawcy są zdania, że nowy wynalazek będzie miał wielkie znaczenie w walce z fałszerstwem banknotów i papierów

—XOX—

Każdy może zostać fakirem.

Lwów, 18 lipca.

Znany paryski lekarz, Paul Heuzé, który od pewnego czasu toczy walkę przeciw wielkim medjom i wogóle wiedzy tajemnej, zajął się obecnie specjalnie fakirami, których postanowił obalić. Jego zdaniem, fakirzy są to mniej lub więcej zrečni iluzjonści. Dla poparcia swego twierdzenia wygłasza prelekcje i urządza eksperymenty. Niedawno oto wobec lekarzy paryskich pokazał na sobie i na swym asystencie trzy „cudá”. Oto ciała ich obu, zupełnie zeszytwniałe, podparto u głowy i u nóg, a w środku położono ciężar 75 kg. — Później całkiem nago położył się Heuzé na stynnej desce nabitej gwoździ. Następnie kazał sobie wbijać w policzki i szyję długie gwoździe, które trzymał w ciele dłużej, niż kwadrans, nie czując żadnego bólu. Skoro je wyciągnął, pozwolił krwi wypływać z lewego policzka, a wstrzymał krew w prawym.

P. Heuzé zwrócił się następnie do obecnych lekarzy:

— Daleki jestem od tego, panie i panowie, żebym chciał zrobić me-mi demonstracją wynalazek. Państwo wiecie równie dobrze, jak ja, że fakiryzm jest niczem innym, jak zdolnością przeniesienia się w pewien stan, podczas którego ciało jest niewrażliwe na psychiczne bóle. Fakiryzm nie istnieje. Jest on fikcją od a do z.

— Czytałem w pismach znamienitych uczonych, że do wykonania tych eksperymentów jest potrzebny trening psychiczny lub psychofizyczny. Chciałem wam wykazać, że do tych „cudów” nie potrzeba ani treningu, ani jakichś szczególnych właściwości. Ja mogłem wykonać je bez wielkiego trudu za pierwszą próbą.

Od czasu tego wykładu A. Heuzé'go wielu ludzi w Paryżu próbuje zostać fakirami.

—XOX—

Kurjer lotniczy.

Lwów, 18 lipca.

POLSKO-CZESKA UMOWA LOTNICZA.

Dnia 14-go b. m. Pan Prezydent Rzeczypospolitej podpisał konwencję lotniczą polsko - czeską w sprawie wolnego przelotu samolotów komunikacyjnych na terytorjach obu państw.

KATEDRA WIEDZY LOTNICZEJ.

Katedrę nauki o lotnictwie na wszech. berlińskiej objął dr. inżynier Jerzy Madelung, dotychczasowy dyrektor Instytutu Aerodynamicznego w Adlershofie. Profesor Madelung pracował poprzednio w zakładach samolotów profesora Junkers'a w Dessau oraz w Cleveland Ohio w Stanach Zjednoczonych.

LOT MOSKWA-ANGORA.

Drugi lot na przestrzeni Moskwa-Angora rozpoczął się 16-go lipca. W locie bierze udział samolot pod nazwą „Czerwona Gwiazda”, pilot i mechanik oraz jeden dziennikarz sowiecki. Samolot będzie lądował w Charkowie i Sewastopolu. Z Sewastopola ekspedycja pod ochroną floty czarnomorskiej przeleci Morze Czarne i wylądować ma w Angorze. Ekspedycja wiezie kosztowny podarunek dla lotnictwa tureckiego.

Z CZESKIEGO PRZEMYSŁU LOTNICZEGO.

Rząd belgijski postanowił zakupić licencję na budowę samolotów czeskich konstrukcji Avia B. H. 21. Tem typ samolotu jest wynalazkiem fabryki M. Bondy i S-ka w Pradze.

ECHA RAIDU PUŁKOWNIKA RAYSKIEGO.

Warszawa, Wydany w bieżącym miesiącu francuski rocznik lotniczy „L'anne Aeronautique” za okres 1925/26 w mapie raidów światowych na pierwszym miejscu wyszczególnia lot szefa departamentu żeglugi powietrznej pułkownika Rayskiego, dokonany w ubiegłym roku dookoła Europy. Świadczy to chlubnie o uznaniu, z jakim zagranica zachowała w pamięci lot polskiego pilota.

Z kraju.

× 2.000 dzieci szkół powszechnych w Łodzi korzysta z półkolonii w Parku Trzeciego Maja. Pod opieką 26 wychowawczyń spędzają tam dni powszednie od godziny 9-tej rano do godz. 5-tej po poł. Posiłek otrzymują trzy razy dziennie.

× Wylew Warty spowodował znaczne szkody w pow. kalskim. — 75.000 morgów, przeważnie ziemi ornej i łąk, znajduje się pod wodą. Rolnicy, dotknięci powodzią zwrócili się o pomoc do województwa łódzkiego.

× Piorun zabił 3 osoby. Dnia 16 b. m. w południe podczas burzy na górze Klimeczok, ulubionym miejscu wycieczek, o kilkanaście kilometrów od Bielska, nagle 2 pioruny uderzyły w schronisko. Trzy osoby zostały zabite, 4 ciężko ranne, a kilkanaście lekko rannych. Zabici: inżynier Schnazel z Chechawic, urzędnik bankowy Hellrotz z Katowic i jakaś pani nieznanego nazwiska.

Kryzys gabinetowy we Francji.

Caillaux w walce o pełnomocnictwa dla rządu.

Paryż, 17. 7. (AW). Caillaux w rozmowie z przedstawicielem „Petit Journal” oświadczył, że ustąpi, jeżeli Izba deputowanych nie przyjmie do posiedzenia godz. 11-ta rano ustawy o pełnomocnictwach dla rządu.

Rząd domagał się od Izby natychmiastowego rozpoczęcia dyskusji nad planem finansowym i ustawą o pełnomocnictwach. Dyskusja zapowiedziana była początkowo na przyszły tydzień. Gdy jednak komisja finansowa wczoraj odrzuciła przedłożenia rządowe, nadające pełnomocnictwom charakter maskowanej dyktatury finansowej i wojskowej i wystąpiła z nowym projektem, który wyklucza z pełnomocnictw dla Caillaux dowolne dysponowanie rezerwą złota, złożoną we Franc. Banku Narodowym, Caillaux parł do przyspieszenia dyskusji na plenum Izby.

Pod naciskiem Rządu dnia 17 b. wieczorem rozpoczęła się dyskusja. Socjaliści złożyli wniosek o odroczenie. 25 posłów zapisało się do głosu. W ciągu 2 najbliższych dni sprawa będzie może ostatecznie za-

łatwiona, tembardziej, że w sobotę i niedzielę giełda jest zamknięta, — dzięki czemu uniknie się spekulacji giełdowej. Caillaux przedstawi dnia 17 b. m. na posiedzeniu gabinetu kwestię zaufania, przyczem rozstrzygnie się los obecnego gabinetu Briand - Caillaux.

OPOZYCJA URZĘDNIKÓW.

Paryż, 17. 7. (PAT.) Z okólnika, który wystosował Caillaux do podwładnych mu urzędników wynika, że otrzymał on w ostatnich dniach od szeregu urzędników administracyjnych anonimowe listy z pogrozkami.

Caillaux oświadcza w tym okólniku, że nie może ścierpieć nadal braku karność, i że ma nadzieję iż zajścia ostatnich dni, nie powtórzą się więcej. Wreszcie zaznacza, iż przeznaczył 1 miliard franków dla podwyższenia płac urzędniczych, pragnąłby jednak, by urzędnicy ze swej strony zdawali sobie sprawę z tego, iż skutkiem tego wydatku naród francuski ponosi nowe ciężary.

Krytyczne posiedzenie Izby deputowanych.

Paryż, 17. 7. (PAT). Izba deputowanych przystąpiła do obrad nad projektem ustawy w sprawie uzdrowienia finansów. Sprawozdawca podniósł, iż niema zasadniczej różnicy między projektem rządowym a projektem komisji.

Herriot, który zajął miejsce na ławach deputowanych poruszył zasadniczą sprawę, że projekt rządowy nie odpowiada porządkowi konstytucyjnemu i Izba powinna rozstrzygnąć, czy ma nad tym projektem dyskutować. Projekt rządowy nie wydaje mu się możliwym do przyjęcia.

Odpowiadając na zarzuty Herriota, Briand wyraził przekonanie, że zarządzone przez rząd rozwiązanie sprawy uzdrowienia finansów może tylko wzmocnić powagę parlamentu. Dlatego też zaleca przyjęcie tego rozwiązania.

Dymisja całego gabinetu.

Paryż, 17. 7. (PAT). Prezydent przyjął dymisję gabinetu i dziś jeszcze rozpocznie rozmowy z poszczególnymi politykami. Mają być przyjęci Selves i Herriot.

BRIAND NIE MA NADZIEJI POWROTU.

Paryż, 17. 7. (PAT). Opuszczając Pałac Elizejski, Briand oświadczył

dziennikarzom, iż przybył do prezydenta republiki, aby mu złożył prośbę o dymisję i podziękować za współpracę z rządem. Następnie dodał, iż ceniąc swą godność, czuje się obecnie bardzo szczęśliwy, nie ma bowiem zamiaru żyć stale we wroglem sobie środowisku. Nie mam nadziei — zakończył Briand — bym znów tworzył nowy gabinet.

Pomyślny stan wpływów skarbowych w I. półroczu 1926.

(Telefonem od nasz. koresp.)
Warszawa, 17 lipca.

Suma dochodów Skarbu Państwa w poprzednim miesiącu wynosi 150 milionów złotych, co łącznie z dochodami (mniejszymi) w poprzednich miesiącach pierwszego półroczu, daje 53 procent ogółu przewidzianych na cały rok wpływów.

—00—

CHOLERA SZERZY SIĘ W AZJI.

Londyn. (Tel. wł.)

Epidemia cholery w Indiach, na Filipinach oraz w Sjamie i Indo-Chinach przybiera zaskakujące rozmiary. W jednych Indiach umarło w ostatnich czasach 43.500 osób na tę chorobę.

—00—

Traktaty handlowe z Niemcami

(Telefonem od nasz. koresp.)

Warszawa, 17 lipca.

Rząd niemiecki wniósł do Reichstagu projekt ustawy, w sprawie upoważnienia rządu do wprowadzenia w życie traktatów handlowych przed ich ratyfikacją przez parlament.

Ma to pewne znaczenie dla Polski, ze względu na spodziewane rychłe ukończenie rokowań handlowych z Niemcami.

—00—

PROCES W SPRAWIE SAMOSADU OFICERA NAD SZOFEREM.

Warszawa. (Tel. wł.)

Przed tutejszym sądem wojskowym odbędzie się w tych dniach rozprawa przeciw kapitanowi Próchnikowi o zastrzelenie szofera.

Przeborna

gospodyni

żyje tylko mydłem

Jelen-Schicht

Tagie przez swą wydajność

Lloyd George o liberalizmie angielskim.

Londyn. (Tel. wł.)

Federacja galejska partii liberalnej obiała po raz 28-ny Lloyd George'a na swiego prezesa.

Były premier, dziękując za ten dowód zaufania, wygłosił mowę, w której wskazał przyczyny osłabienia wpływów, posiadanych przez liberałów w Anglii. Zjawisko to przyp-

tuje on: 1) wojnie, 2) intensywnej akcji Labour Party, 3) przyznaniu prawa głosowania kobietom, 4) w pierwszej jednak mierze poważnym tarciem w tonie partji.

Lloyd George wyraził nadzieję, że liberałowie w najbliższej przyszłości odzyskają dawny prestige.

Kto będzie prezesem N. I. K.?

Warszawa, 17. 7. (AW.) Wczoraj lansowano uporczywie pogłoski, że stanowisko prezesa Najwyższej Izby Kontroli opróżnione przez s. p. Zarnowskiego powierzone zostanie już w najbliższym czasie b. Prezydentowi Rzplitej St. Wojciechowskiemu. Równocześnie wysuwa się na to samo stanowisko b. premiera Grabskiego i b. min. skarbu Czechowi-

cza:

Warszawa, 17. 7. (AW.) Kandydatury na stanowisko prezesa Najwyższej Izby Kontroli Państwa, dotychczas jeszcze nie ustalono. Obecnie wysuwają na to stanowisko dyrektora departamentu w Najwyższej Izbie Kontroli o. Mieczysława Deb-skiego,

O LIKWIDACJE STRAJKU KIN WARSZAWSKICH.

Warszawa, 17. 7. (AW.) Dnia 17 b. m. o godzinie 1-szej odbyła się w Ministerstwie spraw wewnętrznych konferencja pod przewodnictwem ministra Młodziejowskiego, celem zastanowienia się nad sposobami likwidacji strajku kinowego. Prawdopodobnie jest, że kina natychmiast wznowią przedstawienia. Jako norma tymczasowa obowiązująca będzie 75 procent podatku widowiskowego.

ODJAZD P. STEEDA.

Gdańsk, 17. 7. (PAT). Dziś rano przybył tu publicysta angielski — Steed.

ZAGINIONY LOTNIK

Praga, 17. 7. (PAT). Lotnik francuski, Thoret, który wczoraj wyleciał z Paryża w zamiarze odbycia bez przerwy lotu do Pragi, wczoraj do godziny 6-tej po południu nie wyładował. Przyczyna zatrzymania lotnika nieznana.

LOT OKREŻNY NAD EUROPA.

Paryż, 17. 7. (PAT.) Lotnik wojskowy Vals, rozpoczął dziś o godzinie 11 lot okreżny, drogą na Kopenhagę, Oslo—Sztokholm—Helsingfors—Rewel—Kowno—Warszawę i Pragę.

NOWY RZĄD LOTEWSKI.

Rewel, 17. 7. (PAT.) Misję utworzenia nowego rządu objął Teeman, należący do związku włościańsko-

ZLIKWIDOWANIE ZATARGU W PRZEMYSLE BIAŁOSTOCKIM.

Warszawa, 17. 7. (PAT). W dniu wczorajszym na konferencji w inspektoracie w Białymstoku doprowadzono do porozumienia między związkami robotniczymi a pracodawcami w sprawie zatargu w przemyśle włókienniczym.

W wyniku ugody przyznano robotnikom w przemyśle włókienniczym w Białymstoku podwyżkę płacy w wysokości od 16 procent. Wobec tego, od dnia 19 b. m. praca w fabrykach włókienniczych białostockich rozpocznie się normalnie

Różne.

+ Śmierć w murach Popradu. — Podczas kąpiel naprzeciw stacji kolejowej Piwnicznej utonął profesor gimnazjalny i lektor języka hebrajskiego na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, dr. Dawid Roseman. Liczył 38 lat. Zwłoki przewieziono do Krakowa.

+ Żniwa w Poznańskiem już się rozpoczęły. Dzięki pogodzie i upałom zbiory zapowiadają się niezłe.

Kurjer ekonomiczny.

RYNEK AKCYJNY.

Na rynku akcyjnym „haussa”. Wszystkie popularne papiery poszukiwane. Kupuje głównie kullisa, większe obroty robią także niektóre banki. Poważne papiery przemysłowe uzyskały w przeciągu dni kilkukrotność, a w wielu wypadkach kilkudziesięciu procentowe zyski kursowe. Akcje Banku Polskiego podniosły się na 75. Obroty wielkie, nie mogą jednak osiągnąć przeciętnej normy z roku ubiegłego, ponieważ brak materiału nie dopuszcza do większych transakcji. Akcje znajdują się bowiem w silnych rękach — a właściciele ich uważają, że kursy są jeszcze dla sprzedaży za niskie.

EKSPORT I KAPITAŁY POLSKIE W TURCJI.

Nasze stosunki handlowo-przemysłowe z Turcją, zataczają coraz szersze kręgi. Szereg fabryk krajowych, głównie metalurgicznych prowadzi rokowania z rządem tureckim w sprawie przeniesienia swych warsztatów do Turcji. Dwie wytwórnie warszawskie „Cwiek” i „Gwóźdź” są już w trakcie instalowania się w Konstantynopolu.

Wogóle polityka rządu tureckiego, dążącego wytrwale do uprzemysłowienia kraju, szczególnie zaś stworzenia przemysłu wojennego, idzie na rękę inicjatywie prywatnej, chętnie widząc angażowanie się kapitałów polskich w przemyśle tureckim. Ostatnio powstał projekt otwarcia w Konstantynopolu oddziałów polskich fabryk materiałów wybuchowych i maszek przeciwgazowych (fabr. „Protekt”). Projekt ten ma wszelkie widoki dojścia do skutku.

Obecnie wywozimy do Turcji znaczne ilości skór i odlewów metalowych, które są tu o 5 proc. tańsze od niemieckich. Jednocześnie prowadzone są rokowania z towarzystwami żeglugi w sprawie obniżenia taryf przewozowych, celem umożliwienia eksportu węgla Polskiego do Turcji, w czym zainteresowane są bardzo obydwie strony.

* Sytuacja na rynku finansowym. Podwyższenie kursu dolara nie powiodło się, a to na skutek energicznej interwencji Banku Polskiego.

Obecne większe zapotrzebowanie dolarów nie jest spowodowane momentem spekulacji, ani też nie opiera się na przewidywaniu, że dolar pójdzie w górę. Gdy dolar zaczął spadać, zapiechali przemysłowcy kupowali towary, a na giełdzie zapotrzebowanie dolarów wynosiło nie więcej niż 50.000 dziennie. Przemysł włókienniczy jest wogóle największym odbiorcą walut zagranicznych, a duże przygotowywania do sezonu wywołują zapotrzebowanie walut. Bank Polski może całkowicie pokryć zapotrzebowanie walutowe nawet, gdyby ono było większe niż dotychczas. Bank Polski otrzymuje obecnie ponad 9 milionów dolarów miesięcznie walut eksportowych.

OBROTY PRYWATNE.

Tendencja spokojna. Kurs dolara nieco słabszy. Obrót słaby i tylko w dolarach.

Dolar ameryk. 9.19 do 9.21, dolar kanad. 9.08 do 9.10.

TYGODNIOWE SPRAWOZDANIE GIELDOWE.

Ze względu na pomyślne zapowiadanie się już rozpoczętych żniw, nastąpiła znaczna niżka cen wszystkich gatunków ziemiopłodów. — W ślad za tem było w tym tygodniu sprawozdawczym zboże chlebowe w zupełnym zaniechaniu. — Skromne transakcje zawarto jedynie w jeźmieniu i owsie, zakupywanych częściowo dla wojskowości. Z transakcji zbóż nowego zbioru zanotować należy tylko zakup żyta po cenie 18—20 zł. i pszenicy po 27 zł. Na eksport kupowano koniżynę i rzepak czarny w ilości kilkudziesięciu wagonów. Tendencja utrzymuje się niskowo. Usposobienie bezochotne.

Nowa wyprawa Zeppelinem do bieguna.

Berlin. (Tel. wł.)

Doktor Eckener, dyrektor zakładów zeppelinowskich we Friedrichshafen przystępuje do budowy olbrzymiego sterowca, którego koszty w rozmiarze 4-ech milj. marek pokryją składki publiczne.

Balon ten, objętości 105.000 metrów sześciennych i zaopatrzony w motory o sile 2.400 H. P., przeznaczony jest do wyprawy polarnej. Dr. Eckener zamierza pobić rekord Amundsen'a oraz Byrda i wylądować na biegunie północnym, by zatknąć tam sztandar niemiecki. Ponadto doktorat na nim ma być przełot Europa Południowa—Ameryka—Japonia. Cel tej antyreprizy — otrzymanie zamówień na sterowce typu Zeppelina.

NADEŚLANE.

DENTYSTA 2341

Dr. TADEUSZ KASPRZYCKI
ordynuje stale we Lwowie
ul. Romanowicza 3. parter.

NOWOSCI dla PAŃ na sezon letni w wiskim wyborze poleca

T. Fuhrman
ul. Jagiellońska 2.

Ginekolog Dr. HERMELIN
ul. Jagiellońska 11. A.
powrócił. 2338

OKULISTA
dr. Leon Gruder, ordynuje przy ul. Romanowicza 7, 2324 od godziny 12-1. 3—5.

KURJER SPORTOWY.

Pogoń-T. K. S. 7:4 (1:2). Do powyższych zawodów wystąpiły drużyny w następujących składach: T. K. S. Braun, Cieszyński, S. Gumowski, A. Suchocki, Br. Konieczka, J. Lewandowski, Konieczka W., Słogowski, Gumowski P., Cieszyński J., Suchocki J. Pogoń z Mauerem, Deutschmannem, Urichem i Senzem w miejsce Olearczyka, Gulicza, Szabakiewicz i dra Garbienia. Gra ładna i obfita w bramki zadowoliła publiczność, która mimo dnia powszedniego przybyła bardzo licznie. W pierwszej połowie gra równorzędna przy szybkim tempie narzuconym przez T. K. S., który szybko atakując zagraża często bramce Pogoni. W drugiej połowie przewaga Pogoni. Bramki dla T. K. S-u padają w 22' przez Gumowskiego P., który wykorzystał lekkomyślne podanie piłki Lachowiczowi przez Giebartowskiego, w 26' przez Słogowskiego z winy Lachowicza, który wybiegł z bramki dopomógł do strzelenia gola. W 53 min. nastawił piłkę Konieczka W. do strzału Hanke zaś w 78 min. uzyskuje T. K. S. 4-tą bramkę po rzucie z regu wykorzystanym przez Słogowskiego (główka). Dla Pogoni strzelają bramki w 36' Senze z podania Uricha, 46' Hanke z rzutu wolnego 54' Hanke z rzutu wolnego, w minutę później Wacek Kuchar z podania Uricha, 65' obrońca T. K. S. Gumowski A., 69' Wacek Kuchar z ceitry Uricha i w 82 min. Bac. W Pogoni najlepszy Deutschman, Mauer i Senze; ostatni grał b. ofiarnie cofając się często po piłkę, słabo grał Lachowicz (szczególnie w pierwszej połowie), Fichtel, Urich i Bac. W T. K. S. wyróżnił się Braun, Gumowski A., Konieczka J., Słogowski, Gumowski P. i Suchocki J. Rogów 5:1 dla Pogoni. Sędziował dobrze p. kpt. Gött.

Dror—Hasmonea 5:1 (4:0), zawody w piłce ręcznej sekcji pań.
Lechia III—Jutrzenka II 2:0.

Dzisiejsze zawody. Piłka nożna: Boisko Pogoni 3.30 — Pogoń - Lechia — 85-minutowa dogrywka. Pogoń zaczyna powyższe zawody 1:0. Sędziuje p. Markus. T. K. S. — Hasmonea, godz. 5.15. Sędzia p. por. Szyba.

Zawody pływackie, godz. 11-ta, na „Świtezi”.

Zawody w piłce wodnej o mistrzostwo Lwowa na „Świtezi”, godzina 12-ta: A. Z. S. - Hasmonea, Pogoń - Czarni. Bieg 1.500 m. o nagrodę dr. Dybowskiego, staraniem L. O. Z. L. A., godz. 5-ta, boisko Czarnych oraz mecz w biegu 1.500 m. między pp. Kawą (Cz.) a Sawarynem i Hnatykiem.

Zawody reprezentacji: Górny Śląsk - Lwów o puchar tygodnika ilustrowanego „Sport”, odbędą się we Lwowie dnia 22 sierpnia b. r. Warunkiem zdobycia pucharu na własność jest trzykrotne po sobie następujące zwycięstwo lub 5-ciokrotne zwycięstwo wogóle.

W rozgrywkach o mistrzostwo Polski zmienił P. Z. P. N. terminy

finałowe następująco: 31. X. Zwyc. Grupy I - zwyc. gr. II. 7. XI. zwyc. gr. II - zw. gr. I.

„Ruch” górnośląski wniósł protest przeciw wynikowi, jaki uzyskała z nim „Wisła” o puchar PZPN-u (1:0), motywując to tem, iż ich gracz Sobota, grał w tym samym dniu przeciwko Estonji.

W zawodach konnych o mistrzostwo armii w Warszawie zwyciężył w „jeździe wzorowej” i otrzymał pierwszą nagrodę w kwocie 5.000 zł., ofiarowaną przez T. Z. H. K. w Polsce, kwotantem p. pułkownik Gwidon Potem, dowódca 16 brygady kawalerji, na wążachu „Indusie”.

Pierwszy mecz pokazowy w polo odbył się w Warszawie staraniem Polo-Klubu. Drużyna „białych” zwyciężyła „czerwonych” w stosunku 4:1.

Tour de France — 12-ty etap Perpignan - Toullon (427 km.) i 13-ty etap Toullon - Nizza (280 km.) wygrał Frantz. W ogólnej klasyfikacji prowadzi nadal Boyso przed Frantzem. Bieg zostanie ukończony dziś.

Nurmi osiągnął w zawodach lekkoatletycznych w Sztokholmie następujące czasy: 1 mila ang. 4:11, 9, 1.500 metr. 3:53, 6, 3 klm. 8:20,8 rekord światowy.

Zawody lekkoatletyczne w Bochum: 100 m. Koernig 10,7, 200 m. Madlitz 21,9, 400 m. Peltzer 48,9, — 1.500 m. Krauze 4,08,5, 110 m. przez płotki — Trosbach 14. rzuty dyskiem — Hofmeister 44,86.

Nowy rekord światowy na 1.000 m. pobit Baraton (Francja) w czasie 2:27,2 ostatni rekord Lundarena wynosił 2:28,5.

MIEJSKI TEATR WIELKI

Początek przedstawień o godz. 7-30
Niedziela 18 lipca 1926.

Bitwa pod Waterloo

komedja w 4 aktach M. Lengyela,
Przekład Zuzanny Ralskiej.

OSOBY:
Mister Green E. Fertner
Róża, jego żona Z. Dobrzańska
Remberger, dyrektor wtwórni filmowej „Świat” W. Zabielski
Militta Marco, diva filmowa M. Szczępa
Michał Michajłow, aktor filmowy W. Surzyński
Mister Red, prezes wtwórni „Red Film” J. Dobrzański
Thursczy S. Miński
Vegh, reżyser filmowy W. Brochwicz
Hudaczek, aktor filmowy T. Przystawski
König, operator S. Czaska
Panna Ada W. Hakowska
Portier hotelowy S. Lochman
Radaier, agent filmowy M. Bielecki
Vörös, dziennikarz Z. Reiski
Fillipo, sekretarz Rady H. Czaki
Meisel, pomocnik reżysera A. Leszczyc

TEATR NOWOŚCI.

Niedziela 18 lipca 1926,
Gościnnie występy warszawskiego Teatru „Qui pro Quo”.

Najsilniejsze bóle głowy usuwa.

PROSZEK DO BÓLU GŁOWY
KOWALSKINA
AP KOWALSKI

2020

Na raty! 2106 Na raty!
Łóżka kuhenne od 12 zł., materace druciane od 25 zł., skrzynkowe, siatkowe od 40 zł. Wieszadła metalowe à 20 zł.
Poleca wytwórnia łóżek metalowych
Gródecka 41. w podwórzu.

Zarówki oszczędnościowe
oraz wszelkie materiały elektrotechniczne poleca znana firma
K. POMPACH
w nowo utworzonym lokalu przy ulicy Batorego 25.
(Gmach Premier). Ceny bez konkurencji. 2088

Pokój do wynajęcia
z pełnym lub częściowym utrzymaniem. Inform.:
ul. Tarnowskiego 20/II. drzwi Nr. 10.

10 zł.
rata

Za 10 zł. miesięcznie każdy nabyć może parcelę.

10 zł.
rata

ZARZĄD DÓBR PACYKOWSKICH

ad Stanisławów

przystępuje do parcelacji części swoich posiadłości, położonej w niezwykle pięknej okolicy — z jednej strony nad rwiącą rzeką, z drugiej okolonej lasami wzgórzem Karpat — nad nazwą „Olesiów“. Pragnąc stworzyć tam urocze letnisko i umożliwić każdemu posiadanie odpowiedniej części ziemi na wybudowanie willi, sprzedaje Zarząd po nieprawdopodobnie niskiej cenie, bo

po 2 zł. za sążeń kw.

Na wybudowanie willi potrzeba 100 sążni, co kosztuje zaledwie

zł. 200

i to spłacalnych

2320

po 10 zł. miesięcznie

przez 2 lata. — Kupujący 2 lub więcej parcel po 100 sążni kw., płaci raty miesięczne tyle razy po 10 zł. większe. — Ktokolwiek więc pragnie zapewnić sobie kawał ziemi na własność, niechaj zgłosi się najdalej do 1 września br., po którym to terminie nastąpi parcelacja i przydział według kolejnego porządku zgłoszeń.

Dla wygody zgłaszających się, przyjmuje zgłoszenia i udziela dokładnych informacji Kancelaria Główna Dóbr Pacykowskich Aleksandra Lewickiego we Lwowie, plac Marjacki I. 10, II. p., telef. 7-86, lub na miejscu w Zarządzie Dóbr w Pacykowie pod Stanisławowem.

Wymarzone letnisko w najbliższej przyszłości.

Najlepsza i dogodna lokata kapitału.

10 zł.
rata

ZIEMIA NA RATY

10 zł.
rata

Zgłoszenie.

Na podstawie ogłoszenia w „Kurjerze Lwowskim“ zgłaszam chęć kupna . . . . . sążni parceli w Olesiowie. Przydzieloną mi parcelę zamierzam spłacić w ratach miesięcznych po zł. . . . . Prosząc o przysłanie mi dokładnych warunków kupna, podaję swój adres

dnia _____ 1926.

Wyciąć i przesać pod adresem:
Kancelaria Zarządu Dóbr Pacyków
we Lwowie, pl. Marjacki 10.

Imię i Nazwisko _____

Zawód _____

Dokładny adres _____

Nauka i wychowanie.

MATEMATYKI, fizyki, geometrii wykreślnej, francuskiego niemieckiego, rysunków uczą profesorowie gimn. Egzamina, poprawki. Lekcje we Lwowie lub w Zimnej Wodzie. Zgł.: Batorego 34, IV (czwarte) piętro od 9-11.

Różno.

ZAKŁAD rytowniczy Eugonjusz Marjan Unger. Pracownia pieczęci kauczuk i metal. odznak zwykłych i emaljowanych, medali, tablic, żetonów. Skład numeratorów, szablonoń i farb do pieczęci Lwów, Chorążczyzna 7 2228

Jak postępować?

Swiatowej sławy psychografolog **SZYLLER SZKOLNIK** opowie Ci, kim jesteś, kim być możesz? Nadsyłaj charakter pisma swój, lub zainteresowanej osoby, zakomunikuj: imię, rok, miesiąc urodzenia. Otrzymaasz szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności, przeznaczenie. Analizę wysyłasz po otrzymaniu 3 złotych (można znaczkami pocztowymi). Osobiście przyjmuję od 12-7. Protokoły, odczyty, podziękowania najwybitniejszych osób stolicy. Warszawa. Psycho- Grafolog **SZYLLER-SZKOLNIK**, Piękna 26-9 1832

DENSONJAT LETNI dla chłopców i dziewcząt przyjmuje zgłoszenia. „**KI-STRYNÓWKA**“ Pryski powiat Kosów obok Kołomyj. 2233

NOWOŚĆ. Najłatwiejsza metoda wyuczania nut fortepianowych. Cena 2-50 zł. Każdy zapamięta. Ręczę zwrotem. Chrzanowski Zimorowicza 6. 2323

STARANNIE i tanio przepisuje na maszynie. Zgłoszenia do adm. „Kurjera Lw.“ pod „Szybkość“. 1334-5

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód osobisty i książeczkę wojskową na nazwisko Jan Lotysz. 1747

Kupno i sprzedaż.

MEBLE wszelkiego rodzaju kompletne urządzenia, jakoteż pojedynczo, antyki i używane meble ceny przystępne. Zieliński Kołataja 5. stolarnia. 2196

PLUGI jedno i dwuskibowe różnych typów, trykery Heida okazjnie i na dogodnych warunkach poleca M. Steinhaus Lwów Gródecka 10 a. 2336

MORELE (aprykozy) codziennie świeżo rwane wyborowe I-a w koszykach 5 kg. zł. 17.— Pomidory 10 kg. w koszykach zł. 14.— franko za zaliczką wysyła A. Wenkert export owoców Zaleszczyki. 2327 kowa.

CZARNY fortepian sprzedam. Chorążczyzna 5 2332

FORTEPIANY i PIANINA KUPUJE GOTÓWKĄ Kaim Kopernika 16. 2315

MORELE (Aprikozy) ładne wyborowe wysyła w 5-cio kg. koszykach franko za zaliczką 18 zł. Sal. Selzer Zaleszczyki. 2326

Mieszkania.

W KARPATACH w willi wśród lasów do wynajęcia pokoje z utrzymaniem 640 metrów nad poziomem Stacja, lekarz w miejscowości Zgłoszenia willa „Ada“ Roztocz poczta Jesienica Zamoców Zaleszczyki. 2322

NA RATY! Tanio i solidnie NA RATY!

wyknują wszelkie prace w zakresie budownictwa wchodzące: odnawianie, rekonstrukcje domów jak i nowe budowle

DOMINIK WUCHOWICZ

architekta — konc. budowniczy
LWOW UL. ZYBLIKIEWICZA L. 17
Kosztorysy bezpłatnie. 2311

Ostrzeżenie.

KATHREINERA KAWĘ słodową Kneippa naśladowują!

Jakość naśladownictwa nigdy nie dosięgnie oryginału — a celem jest łudzenie kupującej publiczności. Strzeżcie się dlatego przed naśladownictwami i żądajcie wszędzie niedorównanej Kathreiner kawy słodowej

KNEIPPA

z podobizną i podpisem księdza Kneippa która przez swą wydajność jest bezwzględnie najtańszą! 2276

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetry: Zwyczajny za tekstem 12 gr. Nadesłane i nekrologia 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kolumną i w rubryce „Repertuar“ 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej.

Nakładem Nowej Polskiej Spółki Wydawniczej Sp. z ogr. odp.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, tel. 29-19.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroński,